

CryptoLocker „zsaroló-vírus”

Az alábbi cikk elsődlegesen a CryptoLocker kártevő-program működését ismerteti és a fertőzés elleni védekezést próbálja meg segíteni, de hasznos a többi, nem ennyire drasztikus eredményt produkáló számítógépes kártevőprogram elleni védekezésben is.

A CryptoLocker működésének bemutatása

A **CryptoLocker ransomware** első detektálása 2013 szeptemberében történt. A **Microsoft operációs rendszerű** (Windows XP, 7, 8, 8.1) számítógépes rendszerekben **tud kárt tenni**, a többi platform (Apple, Linux, stb...) nem veszélyeztetett. Az áldozat számítógépének **megfertőzése után a háttérben RSA (un. aszimmetrikus, kétkulcsos) titkosítási algoritmussal**, nyilvános („public key”) kulccsal **titkosítja a számítógépen található „személyes fájlokat”** (Word, Excel, PowerPoint, kép és videó-fájlokat, stb...). Végül a ransomware egy **felbukkanó ablakban** (angol nyelven) **tájékoztat a számítógépen található dokumentumok titkosításáról és pénzt követel a helyreállításhoz feltétlenül szükséges egyedi titkos-kulcsért** („private key”). A felbukkanó ablak bal oldalán **megjelenik egy számláló is, ami 72 órától visszafelé számol 0-ig**, ami a váltságdíjfizetés határidejének leteltéig hátralévő, **fennmaradó időt mutatja**. A fenyegetés szerint a **72 órás határidő letelte után törlik a szerverükről a titkosított „személyes fájlok”** helyreállításához szükséges egyedi **„private key”-t** és ezzel az érintett **adatok örökre elvesznek**. CryptoLocker verziótól (is) függően a **fizetendő „váltságdíj” 0,5-2 Bitcoin, vagy 100-600 USD, vagy EUR összeg, ami attól is függ, hogy mennyi idő van még hátra a határidő végéig**. Sajnos a **jelenlegi informatikai technikával ez a 2048/4096 bites RSA titkosítás (katonai/banki „erősségű”) nem törhető fel**, így **akinek pótolhatatlan adatait érintette a fertőzés és szeretné helyreállítani azokat, az kénytelen kifizetni a „váltságdíjat” és bízni abban, hogy ezután a zsarolók elküldik a dekódoláshoz szükséges egyedi, titkos-kulcsot**. Internetes honlapok szerint az USA rendőrsége is kénytelen volt fizetni több száz USD váltságdíjat, mert nem volt naprakész mentésük a dokumentumaikról ([link](#)). Előfordult, hogy a rendszergazda gyanútlanul csatlakoztatta a fertőzött számítógéphez az egyetlen adatmentést tartalmazó külső HDD-t és így az azon tárolt adatok is használhatatlanná váltak, mert a CryptoLocker titkosította ezeket a fájlokat is.

Fertőzés forrásai lehetnek:

- **Email:** A CryptoLocker első verziói főleg **spamekhez csatolt zip-fájlokban** terjedtek, ma már **nagyon hihető tartalmú, hamisított e-mailekben** ([link](#)).
- **Weboldalak:** „Támadó”-weboldalakról, torrent, warez oldalakról **fájlok letöltése, futtatása, „felnőtt”-tartalmú oldalak meglátogatásakor** (vagy **feltört weboldalakon**) **lefutó támadó kód**, ami a fertőzéshez **kihasználja az operációs rendszer és/vagy a böngésző-program biztonsági réseit**.
- **Mobil adattároló eszközök:** **Fertőzött pendrive**, memóriakártya, külső merevlemez, stb...

Megelőzés

- **Rendszeresen készítsen mentést** a fontos, pótolhatatlan dokumentumairól, ha lehetséges több egymástól független adattároló eszközre is (pl. csak egyszer írható DVD, pendrive, külső HDD, stb...)! **Menteni, menteni, menteni, ez a legfontosabb!!** Végül amennyiben lehetséges **az adattároló eszközt átkapcsolni csak olvasható (read only) állapotba.**
- Telepítsen **hatékony antivírus szoftvert** és **frissítse** naponta az adatbázisát!
- Windows **operációs rendszer legyen mindig naprakész, Windows Update legyen automatikus letöltésre, telepítésre** állítva.
- A 2014. április óta már nem támogatott **Windows XP helyett** (amennyiben a hardver erre megfelelő) telepítsen frissebb, még **támogatott operációs rendszert!**
- **Minden más alkalmazás is legyen naprakész** (pl. Office programcsomag, Adobe Reader és Flash, Java, böngészőprogramok: Chrome, Firefox, Internet Explorer, stb...), legyen letöltve, telepítve a legfrissebb verzió, patch, amelyekben javítva vannak az időközben felfedezett, javított sérülékenységek. A régebbi szoftververziókban található sebezhetőséget kihasználva könnyen megfertőzhetik a számítógépet a kártevőprogramok (nem csak a CryptoLocker).
- **Korlátozott jogosultságú felhasználói fiókot használjon** a szokásos napi munkák végzéséhez rendszergazdai jogosultságú fiók helyett.
- **Ismeretlen feladótól, gyanús tartalmú e-mailekben érkező (zip) csatolmányokat nem szabad megnyitni.** ([bővebben: link](#))
- Torrent, warez és más „gyanús”, **nem megbízható weboldalat nem kellene látogatni**, illetve **használjon „webfilter”-t.**
- **Legyen óvatos, amikor egy weboldal plug-in telepítését javasolja!**
- **Senkinek ne adja ki személyes adatait!** (pl. jelszó, banki adatok stb...)
- **Legyen gyanakvó a szokatlan, gyanús eseményekkel szemben!**
- **Hordozható adattároló eszközökön** (pl. pendrive) található **fájlokat csak vírusellenőrzés után nyissuk meg.**
- **Ne legyen indokolatlanul csatlakoztatva a hordozható adattároló eszköz a számítógéphez!** Lehetőleg **csak mentéskor, illetve adat-visszaállításakor.**

„Katasztrófa” elhárítás

- Amennyiben **NINCS** naprakész mentés a pótolhatatlan „személyes fájlokról” és szeretné újra olvashatóvá tenni:
 - Sajnos **ki kell fizetni a „váltásdíjat”** a titkos kulcsért, amilyen hamar csak lehet és kövesse a fájlvisszaállításhoz a megadott lépéseket.
- Amennyiben **VAN** naprakész mentés:
 - **Távolítsa el a CryptoLockert** egy hatékony vírusirtó szoftverrel, vagy
 - **Telepítse újra az operációs rendszert.**
 - **Állítsa vissza a személyes fájlokat a mentésből.**

Weboldalak a témával kapcsolatban:

en.wikipedia.org/wiki/CryptoLocker

<https://www.us-cert.gov/ncas/alerts/TA13-309A>

www.theguardian.com/money/2014/feb/27/pc-users-beware-cryptolocker-malware-royal-mail

blog.malwarebytes.org/intelligence/2013/10/cryptolocker-ransomware-what-you-need-to-know/

www.welivesecurity.com/2013/12/19/cryptolocker-2-0-new-version-or-copycat/

<http://www.theguardian.com/technology/2013/nov/21/us-police-force-pay-bitcoin-ransom-in-cryptolocker-malware-scam>

<http://thehackernews.com/2013/11/us-police-department-pays-750-ransom-to.html>

Magyarul:

www.hsw.hu/hirek/51349/cryptolocker-virus-ransomware-malware-symantec.html

sg.hu/cikkek/103893/titkositja-adatainkat-a-cryptolocker-virus

Készítette:

Ludman Tamás

mérnök informatikus

Honlap: www.ludman.hu

Budapest, 2015. január 23.